

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การประเมินค่าต้นทุนและผลประโยชน์ของผู้ถือบัตรสุขภาพ
ในอำเภอสันป่าตอง และแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน : นาย สุรชัย อุดมอ่าง

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร. อุดม เกิดพิบูลย์	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. สังคม สุวรรณรัตน์	กรรมการ
อาจารย์ ดร. ชัญชลี เจริญ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาการประเมินค่าต้นทุนและผลประโยชน์ของผู้ถือบัตรสุขภาพในอำเภอสันป่าตอง และแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ พิสูจน์ว่าผู้ถือบัตรสุขภาพได้รับประโยชน์คุ้มต้นทุนหรือไม่ โดยมุ่งเน้นผลประโยชน์สุทธิของแต่ละกลุ่มอายุของผู้ถือบัตรสุขภาพ และผลประโยชน์ และ ต้นทุนของผู้ถือบัตรสุขภาพ ตลอดอายุขัยของผู้ถือบัตรตั้งแต่อายุในกลุ่มอายุต่ำสุด

ในการศึกษานี้ครอบคลุม เฉพาะครอบครัวที่ถือบัตรสุขภาพประเภทครอบครัว ในพื้นที่ อำเภอสันป่าตองและแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนอำเภอละ 100 ตัวอย่าง รวมทั้งหมด 200 ตัวอย่าง ซึ่งใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนของกลุ่มอายุประชากรเป้าหมาย และให้ทุกกลุ่มอายุ มีโอกาสถูกเลือกตามสัดส่วน โดยเก็บตัวอย่างผู้ถือบัตรสุขภาพที่อยู่ในพื้นที่ห่างจาก สำนักงาน สาธารณสุขอำเภอแต่ละแห่งไม่เกิน 20 กิโลเมตร การเก็บข้อมูลใช้วิธี สัมภาษณ์หัวหน้าครอบครัว หรือสมาชิกครอบครัวที่เป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องสุขภาพ เครื่องมือทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ทางการเงินคือ มูลค่าปัจจุบันผลประโยชน์สุทธิ (NPV) อัตราส่วนมูลค่าปัจจุบันผลประโยชน์ต่อมูลค่าปัจจุบันต้นทุน (B/C) และอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR)

การศึกษาผลประโยชน์สุทธิพบว่า ในเขตอำเภอสันป่าตอง กลุ่มหัวหน้าครอบครัวอายุ 60 ปี ขึ้นไป เป็นกลุ่มได้รับผลประโยชน์สุทธิเฉลี่ยต่อครอบครัวสูงสุดเท่ากับ 190.93 บาทต่อครอบครัว และผลประโยชน์สุทธิรวมทั้งหมดเฉลี่ยต่อครอบครัวเท่ากับ 31.87 บาทต่อครอบครัว ส่วนในเขตอำเภอมะนัง กลุ่มหัวหน้าครอบครัวอายุ 40-49 ปี เป็นกลุ่มได้รับผลประโยชน์สุทธิเฉลี่ยต่อครอบครัวสูงสุดเท่ากับ 87.50 บาทต่อครอบครัว และผลประโยชน์สุทธิรวมทั้งหมดเฉลี่ยต่อครอบครัวเท่ากับ 41.09 บาทต่อครอบครัว

ในการศึกษาผลประโยชน์และต้นทุนของผู้ถือบัตรสุขภาพตลอดอายุขัยของผู้ถือบัตร ที่เริ่มตั้งแต่อยู่ในกลุ่มอายุต่ำสุด (24 ปี) ติดต่อกันไปจนถึงกลุ่มอายุสูงสุด (75 ปี) เสมือนบุคคลคนเดียวกันโดยพิจารณามูลค่าปัจจุบัน ณ ระดับอัตราดอกเบี้ย 5 ระดับคือ ร้อยละ 2, 3, 4, 5 และ 6 พบว่า ในเขตอำเภอมะนังผู้ถือบัตรสุขภาพได้รับ มูลค่าปัจจุบันผลประโยชน์สุทธิ (NPV) มากกว่า ศูนย์ และอัตราส่วนมูลค่าปัจจุบันผลประโยชน์ต่อมูลค่าปัจจุบันต้นทุน (B/C) มากกว่า 1 ดังนั้นทั้ง 5 ระดับอัตราดอกเบี้ย ดังกล่าว เป็นช่วงเวลาที่ควรลงทุนซื้อบัตรสุขภาพ แต่เมื่อพิจารณา อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) มีค่าเท่ากับ 6.51 บาทต่อปี ซึ่งให้ค่าต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารในปัจจุบัน (ร้อยละ 8 บาทต่อปี) ส่วนในเขตอำเภอสันป่าตอง ผู้ถือบัตรสุขภาพจะได้รับผลประโยชน์ที่สมควรตัดสินใจลงทุนซื้อเพียง ช่วงเวลาที่ระดับอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี เท่านั้น เพราะเป็นช่วงเวลาที่มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์สุทธิ (NPV) มากกว่า ศูนย์ และอัตราส่วนมูลค่าปัจจุบันผลประโยชน์ต่อมูลค่าปัจจุบันต้นทุน (B/C) มากกว่า 1 แต่เมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) มีค่าเท่ากับ 2.70 บาทต่อปี ซึ่งต่ำมาก เมื่อเปรียบเทียบกับ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม แม้ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของการถือบัตรสุขภาพทั้ง 2 อำเภอ จะไม่ควรลงทุนซื้อบัตรสุขภาพ (อัตราผลตอบแทนภายในในเขตอำเภอมะนังและสันป่าตอง เท่ากับ 6.51 และ 2.70 บาทต่อปี ตามลำดับ) แต่การตัดสินใจซื้อบัตรสุขภาพ นอกจากพิจารณาปัจจัยด้านผลประโยชน์สุทธิทางการเงินแล้ว ยังมีปัจจัยด้านอื่นที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบัตรสุขภาพ

Thesis Title : Costs-Benefits Assessment of Health Card Holders
in Amphoe San Pa Tong and Mae Taeng, Changwat
Chiang Mai

Author : Mr. Surachai Utama-ang

M. Econ : Economics

Examining Committee :

Assoc. Prof. Dr. Udom Kerdpibule Chairman

Lecturer Dr. Sungkom Suwannarat Member

Lecturer Dr. Anchalee Jengjalern Member

Abstract

The present study on cost-benefit assessment of health card holders was conducted for the purpose of evaluating whether the benefit to be derived from the possession of the card sufficiently exceeds the cost of acquiring it by comparing the benefit and the cost on the basis of their present value for every age group. The study covers health card holders in Amphoe San Pa Tong and Mae Taeng, Changwat Chiang Mai. A sample of one hundred card holders was randomly selected from each Amphoe in proportion of every age group. These households were located within the distance of 20 kilometers from the District Health Administrative Office. The data were collected by means of interviewing the head of households or members of the households who made decisions about health care. Descriptive statistical techniques such as frequency distribution and means were used. For the analytical part the study, the net present value(NPV), benefit-cost

ratio(B/C) and internal rate of return(IRR) were used. It was found that in Amphoe San Pa Tong, the net benefit to the card holders in the 60 years old and over group was the highest, (190.93 baht/household) and the means of the total net benefit was 31.87 baht/household. In Amphoe Mae Taeng the largest net benefit accrued to the card holders in the 40-49 year olds group while the means of total net benefit was 41.09 baht/household.

The study on cost and benefit to lifelong health card holders were evaluated under the assumption that they would hold the cards from the age of 24 to 75 years. The net present value of the streams of cost and benefits over this period were then estimated using five different discount rates, namely 2, 3, 4, 5 and 6 % per year. The results show that in Amphoe Mae Taeng the net present value exceeded 0 and the benefit-cost ratio(B/C) was greater than 1 at every level of discount rate : indicating that the health card was worth investing. The internal rate of return (IRR) was 6.51 baht/year which was low when compared with the present interest rate (8 % / year). In Amphoe San Pa Tong, the card holders will gain a positive net benefit only at 2 % discount rate. The internal rate of return was 2.7 baht/year which was also very low in comparison with the present interest rate.

Even though the result from the financial evaluation of cost and benefits of the card holding of both Amphoes showed unfavourable result, the decision of cards purchasing actually depends not only on net financial benefit but also on other non monetary factors.